

LÄNSRÄTTEN
I VÄSTERBOTTENS LÄN
 Föredragande
 Christina Röckner

DOM
2009 -11- 24
 Meddelad i
 Umeå

Mål nr
 1789-09 E
 Kansli 2

SÖKANDE

Delegi Assessment AB, 556732-2184
 Sandhamnsgatan 13
 115 40 Stockholm

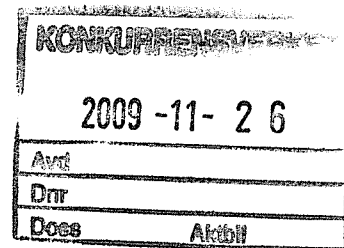
MOTPART

Vilhelmina kommun
 912 81 Vilhelmina

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Länsrätten beslutar att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 49000

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 193 901 05 Umeå	Nygatan 45 (Tingshuset)	090-17 74 00 E-post: lansrattenivasterbotten@dom.se	090-13 75 88	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Vilhelmina kommun (kommunen) har infordrat anbud avseende familjerådgivning. Vid upphandlingen har använts förenklat förfarande.

Delegi Assessment AB (bolaget) yrkar i länsrätten att upphandlingen ska göras om.

Kommunen bestrider bifall till bolagets ansökan.

Genom interimistiskt beslut den 12 oktober 2009 har länsrätten förordnat att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU)

En upphandlande myndighet ska anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som har lägst pris.

Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska göras enligt 12 kap. 1 § andra stycket. (15 kap. 16 § första och andra stycket LOU)

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till fö-

remålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd. (12 kap. 1 § andra stycket LOU)

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. (16 kap. 2 § första stycket LOU)

UTREDNINGEN

Kommunens förfrågningsunderlag

I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande.

Utvärderingskriterier

Det för kommunen mest fördelaktiga anbudet med tyngdpunkt på närhet, tillgänglighet och flexibilitet kommer att antas. I utvärderingen kommer följande kriterier att ligga till grund för bedömningen.

Närhet	1 – 5 poäng
Tillgänglighet/flexibilitet	1 – 5 poäng
Pris	1 – 5 poäng

Kriterierna värderas med Mycket bra = 5, Bra = 4, Mindre bra = 3, Dåligt = 2, Ej redovisat = 1. Summerad poäng kommer att multipliceras med angiven vikt enligt följande:

Närhet	35 %
Tillgänglighet/flexibilitet	35 %
Pris	30 %

Total poäng kommer att summeras till en slutlig poäng. I det fall två eller fler anbud skulle erhålla samma slutliga poäng kommer högst poäng i Tillgänglighet/flexibilitet att vara avgörande.

Parternas anföranden

Bolaget

Bolaget har, i rollen som leverantör, bevakat kommunens upphandling av familjerådgivning. Under anbudstiden fann bolaget att kravet på närhet var oförenligt med LOU och gemenskapsrätten och valde därför att framföra synpunkterna till kommunen. Synpunkter fördes fram per e-post enligt följande : ”Delegi Assessment AB skulle vilja att ni skriver om förfrågningsunderlaget då det direkt strider mot icke-diskrimineringsprincipen som innebär att lokala företag inte får gynnas. Att ställa krav på sökanden är förenligt med LOU och gemenskapsrätten, men däremot är det inte motiverat att kräva att exakt lokalisering ska föreligga redan vid anbudstillfället. Det väsentliga för en affärsmässig upphandling inskränker sig till information om att skall-kraven kommer att uppfyllas om sökanden får anbudet. Krav att sökanden ska uppfylla alla skall-krav så tidigt som vid anbudstillfället är däremot diskriminerande på alla nya aktörer och, när det gäller lokalisering, diskriminerande på sökande utanför Vilhelmina. I princip ska minsta företag från en helt annan del av Europa ha samma möjligheter som lokala aktörer och alla andra att delta i en upphandling. LOU förbjuder diskriminerande förfrågningsunderlag eller skraddarsydda krav vid upphandling.”

Av e-postmeddelandet borde kommunen ha förstått att bolaget hade fått en uppfattning som inte överensstämde med kommunens avsikter och intentioner. Kommunen bekräftade att man tagit emot synpunkterna men svarade inte. När endast en dag återstod av anbudstiden tog bolaget åter kontakt

med kommunen. Möjligheten att formulera ett anbud var då obefintlig. Kommunens krav förhindrar konkurrensen mellan olika anbudsgivare. Eventuella missförstånd beträffande begreppet "närhet" borde ha rättats till inom rimlig tid. Genom kommunens förfarande riskerar bolaget att lida skada.

Kommunen

Kravet på närhet är på intet sätt diskriminerande då det inte anges att en presumtiv anbudsgivare måste bo i Vilhelmina. Då de via e-post framförda synpunkterna inte uppfattades som en fråga som krävde ett svar kan uppkommet missförstånd bara beklagas. Underhand har kommunen vid telefonkontakt med klaganden, som var den som ringde upp, meddelat att kravet på närhet inte på något sätt förpliktigar en fysisk stationär etablering i Vilhelmina. Det uppgavs också att även anbudsgivare från andra orter är välkomna och de bedöms på samma sätt som andra anbudsgivare samt att med närhet avses att de som ska besöka familjerådgivningen får göra det i närområdet. Anbudsgivaren kan mycket väl finnas i exempelvis Malmö men måste ha mottagning i Vilhelmina kommun.

DOMSKÄL

Av förfrågningsunderlaget framgår att kommunen avser att anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Vid bedömning av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga avser kommunen att ta hänsyn till utvärderingskriterierna *Närhet*, *Tillgänglighet/flexibilitet* respektive *Pris*.

Vad som avses med kriteriet *Närhet* framgår inte. Det ligger dock nära till hands att, såsom bolaget gjort, anta att avsikten med kriteriet är att gynna lokala företag eller i vart fall företag som redan är etablerade i området. Genom att leverantörer från olika orter härigenom inte skulle komma att

behandlas på samma sätt eller eventuellt att leverantörer med och utan befintlig etablering i området inte skulle behandlas på samma sätt strider kriteriet mot de gemenskapsrättsliga principerna om icke-diskriminering och likabehandling och därmed även mot bestämmelserna i 1 kap. 9 § LOU.

Trots att bolaget påtalat det diskriminerande kriteriet för kommunen har, enligt vad bolaget obestritt anfört, kommunen lämnat uppgift om vad som avsetts endast en dag innan anbudstidens utgång. Bolaget har härigenom inte haft möjlighet att utforma ett konkurrenskraftigt anbud.

Det har i målet inte framkommit annat än att bolaget lidit eller kan komma att lida skada till följd av det diskriminerande kriteriet.

Grund för åtgärder enligt 16 kap. 2 § LOU föreligger således. Länsrätten kan enligt nämnda bestämmelse besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Den i målet aktuella felaktigheten utgörs av att utformningen av ett utvärderingskriterium strider mot 1 kap. 9 § LOU. Med hänsyn till att felaktigheten hänför sig till upphandlingens konkurrensuppsökande skede finner länsrätten att upphandlingen måste göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1c)

Helén Leijon